

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»

ОДЕСЬКИЙ ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор
Одеського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Ольга КУЗНЕЦОВА

"29" серпня 2025 р.

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри
загальнонаукових, соціальних та
поведінкових дисциплін

Протокол № 6 від 28.08.2025р.
Завідувач кафедри

(підпис)

Алла НЕРУБАССЬКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

спеціальності:

081 Право

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня

перший (бакалаврський)

(назва освітнього рівня)

освітньої програми:

«ПРАВО»

(назва освітньої програми)

Одеса МАУП 2025

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Нерубасська Алла Олександрівна, доктор філософських наук, доцент кафедри загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Викладач:

Нерубасська Алла Олександрівна, доктор філософських наук, доцент кафедри загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Силябус розглянуто на засіданні кафедри загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Протокол від 28.08.2025 № 6

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Філософія
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	081 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	3 кредити/90 год. Лекції: 26 год. Семинарські/практичні заняття: 26 год. Самостійна робота: 38 год.
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://odesa.maup.com.ua/about-institute/kafedry/kafedra-prava/

П.І.Б. викладача	Нерубаська Алла Олександрівна
Науковий ступінь	Д.філос.н.
Вчене звання	доцент
Дисципліни, які викладає НПП	Філософія, Логіка, Соціальна психологія
Напрями наукових досліджень	Системний аналіз проблеми людини, кризисна особистість
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	Профіль в GOOGLE Академія: https://scholar.google.com.ua/citations?user=FXC-cLQMAAAAJ&hl=uk ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3754-0134
Контактна інформація викладача:	
E-mail	saylor03@ukr.net
контактний телефон	+380679035898
Портфоліо викладача на сайті Інституту	https://odesa.maup.com.ua/nerubasska-alla-oleksandrivna/

Коротка анотація до дисципліни. Цей курс навчить формувати логічне мислення, правильно поділяти, класифікувати, визначати історичні періоди розвитку філософії; застосовувати філософські засоби пізнання, методологічні засади культури, науки й техніки до аналізу проблемних ситуацій і вибору оптимальних рішень у професійній та соціальній галузях життєдіяльності; оцінювали свої ідеї та вчинки, явища і процеси духовного життя з позицій гуманістичної моралі та етики; аргументовано відстоювати власну точку зору, толерантно ставлячись до думки опонента; орієнтуватися в загальних етапах історичного розвитку філософської думки

Мета: формування категоріального, критичного та гуманістичного типу мислення, філософської культури й основ філософського світогляду на базі досягнень світової й вітчизняної думки, загальнолюдської інтелектуальної та духовної спадщини.

Завдання:

- отримати уявлення про предмет філософії та значення філософського знання в житті людини і сучасній культурі.
- розумітися на історичних типах філософії і філософствування, концепціях та напрямках філософської думки;

- практично застосовувати форми філософського мислення як методологічну основу наукових досліджень і соціальної практики;
- мати знання з основних розділів філософії: онтології, гносеології, феноменології, філософській антропології та соціальній філософії;
- формувати навички аналізу філософських текстів

3. **Формат курсу:** очний (*offline*)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

5. Тривалість курсу. 90 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 52 години аудиторної роботи; 38 годин – самостійної роботи.

6. Статус дисципліни: основна

7. Перереквізити: Курс «Філософія» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: “Соціальна психологія”, “Педагогіка” та інші за напрямом Право вивчається на основі загальних знань.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ студентів до Інтернету.

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності (Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта - відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату).
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.
- Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох **змістових модулів**. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської/практичної частин:

- **Змістовий модуль 1** «Становлення та розвиток філософії» (лекційні теми 1-6, семінарські теми 1-7);
- **Змістовий модуль 2** «Основи філософського розуміння світу» (лекційна тема 7-11, семінарські теми 8-11);

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія (бінарні) - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, підказок, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

Лекція-конференція- проводиться як науково-практичне заняття заздалегідь поставленою проблемою і системою доповідей тривалістю 5-10 хвилин. Викладач підводить підсумки самостійної роботи і виступів студентів, за їх допомогою формулює основні висновки.

Семінарські/практичні заняття присвячуються виконанню кейсів, розгляду конкретних ситуацій, презентації тем, тестування.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- виступ за темою індивідуального завдання-кейса у формі презентації (критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. 7.3.).
- виступ-інформування за темами семінарських занять;
- семінар з індивідуальною та груповою роботою;
- семінар у формі дебатів.

12. Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП»» (<https://surl.it/dznawo>)

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Форма контролю
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	
Відвідування лекцій	1	9	9	8	8	Іспит
Відвідування семінарсько-практ. занять	1	4	4	4	4	
Робота на семінарсько-практичному занятті	10	4	40	4	40	
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	
Виконання ІНДЗ	30					
Разом	-		113	-	82	
Максимальна кількість балів:		195				100 б. ЄДЕБО
195:100=1,95 Студент набрав X балів; Розрахунок: X: 1,95 = загальна кількість балів ЄКТС студента.						

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 2 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10 балів.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-тренінгів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота теоретичної відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді розв'язання задач, виконання логічних завдань та тематичного тесту. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- теоретичний матеріал – 5 балів
- повнота розкриття теми, навички розв'язування логічних задач – 5 балів

Максимальна кількість балів - 10 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Іспит. Студент готує усну мультимедійну або реферативну презентацію. (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання заліку див. *Робоча навчальна програма дисципліни*).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: *Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. 7.5*).

Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Юркевич П. З. Науки про людський дух // Вибране. — К., 1993.
1. Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія. — К. Генеза, 1996. - 369 с.
2. Баумейстер А. Вступ до філософських студій. —К., 2017.
3. Васильєва І, Верменко А. Philosophy and General Philosophy of Medicine. Study guide Видавництво Медицина Мова Англійська Рік видання 2019 Кількість сторінок 240 с.
4. Воронюк О. Основи філософських знань. Медицина. 2018. 120 с.
5. Леонід Губерський. Філософія. Фоліо. Підручник для ВУЗів. 2018. 621 с.

Додаткова:

6. Історія філософії України. Підручник (Тарасенко М.Ф., Русин М.Ю. та ін.). - К., 1994.
7. Нерубаська А. О. Системний підхід та його актуальність у сучасних дослідженнях. Перспективи. Соціально-політичний журнал, Державний заклад «Південноукраїнський університет ім. К. Д. Ушинського». Вип. 1, 2019. С. 12–20. <https://doi.org/10/24195/spj1561-1264.2019.1.2>.
8. Нерубаська А. О. Аналіз сутності людини на прикладі деяких давньосхідних уявлень: синергетичний аспект. Науково-практичний журнал «Актуальні проблеми філософії та соціології», Національний університет «Одеська юридична академія», Вип. 13. Одеса, 2016. С. 43 – 45
9. Практикум з дисципліни “Філософія” для всіх спеціальностей. Центр навчальної літератури. 2020 р. 184 с.
10. Сергій Симоненко, Олексій Сулим, Михайло Шмиголь Основи філософії. Центр навчальної літератури. 2019. 412 с.
11. Філософія. Навчальний посібник. / Під ред. проф. Петрушенка В.Л. та доц. Скалецького М.П. – 2006.
12. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора; Пер. з англ. В. Шовкун; Наук. ред. пер. О. Шевченко . – К.: Основи, 2003.
13. Nerubasska Alla, Maksymchuk Borys. The Demarkation of Creativity, Talent and Genius in Humans: a Systemic Aspect. Postmodern Openings, Vol. 11, N 2. (2020), pp. 240 – 255.
14. Nerubasska Alla, Lopuga Oresta. Pandemic Panik in information space: the fact and its ladennes. Postmodern Openings, Vol.11, Issue 1 Supl. 2 (2020), pp. 93 – 99.